

VEJEN GENNEM ØRSLEV FRA ØST

DEL 2: Omkring Kirkepladsen

Kirkepladsen, gadepladsen, har fra gammel tid været en del af byjorden og var byens samlingsplads. Byjorden strakte sig ned til kilden som lå/ligger ved nuværende Søndervej. Tidligere var der en stor og sammenhængende plads mellem smedjen og kirken (se kort på næste side) og her er der sikkert blevet afholdt kildemarked, byfester, ringridning, mm. På pladsen var der også tingsted.

På kirkepladsen har byens borgere rejst en sten til minde om afslutningen af 2. verdenskrig. I forbindelse hermed blev også ordnet en stor folkefest, hvor sognets beboere blev bespiste. Her foregik også det årlige "hestesyn" hvor alle voksne heste i sognet, og unghestene- "plaggene"- skulle synes/helbredsundersøges, vurderes og indføres i forsikringsprotokollen.

Billedet tv: Ørslev Kirkelade omkr. år 1940.

Manden er Hans Hansen, som først var brødkusk for Ørslev Bageri og senere vejmand, og hans kone Stine (med fint forklæde "*..hun skulle jo fotograferes...*").

Hans og Stine havde ikke mange penge, men "*...jeg har aldrig hørt dem beklage sig...*". Tidligere boede her Peter Jensen (graver og ringer) med sin kone Kirsten, og en aftægtsmand. Senere boede Henry Larsen og Rita m børn i Kirkeladen.

Døren tv førte til et brændeskur. Ved indgangen bag det lille vindue th, var køkken. "*Soveværelset var så smalt at sengene stod på langs!*".

Hans var pertentlig og ordentlig "*...hver lørdag skuffede og rev han hele kirkepladsen, så der kunne være fint til søndag...*".

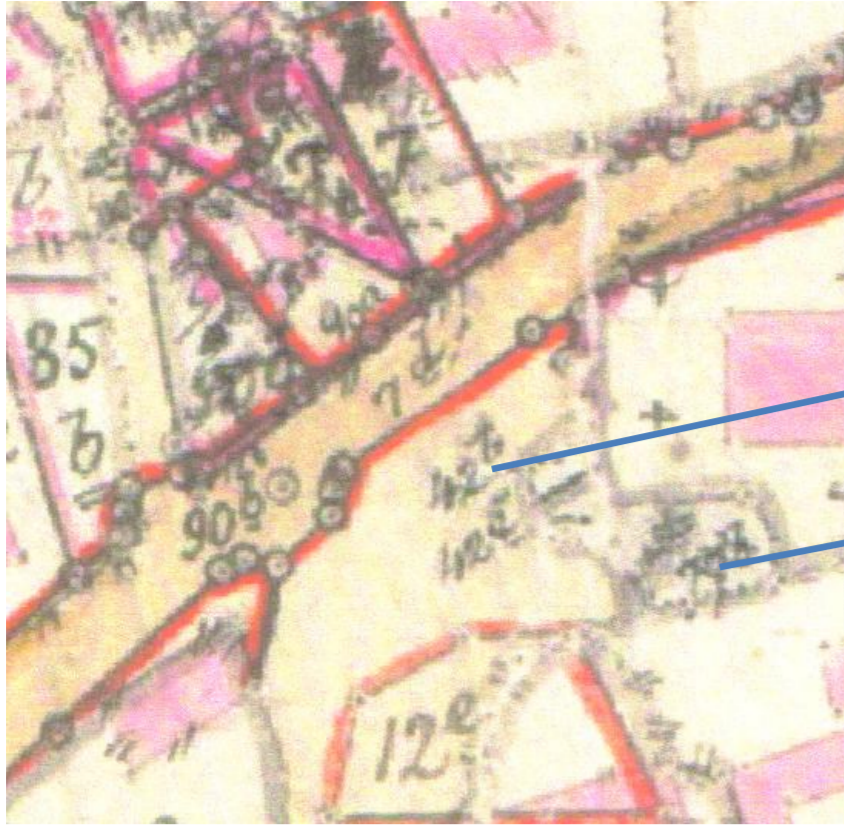

Til venstre: Et tidstypisk billede af Stine Hansen fra Kirkeladen og hendes nabo Jenny Olsen fra Lindholm. Man ser Kirkeladen i baggrunden.

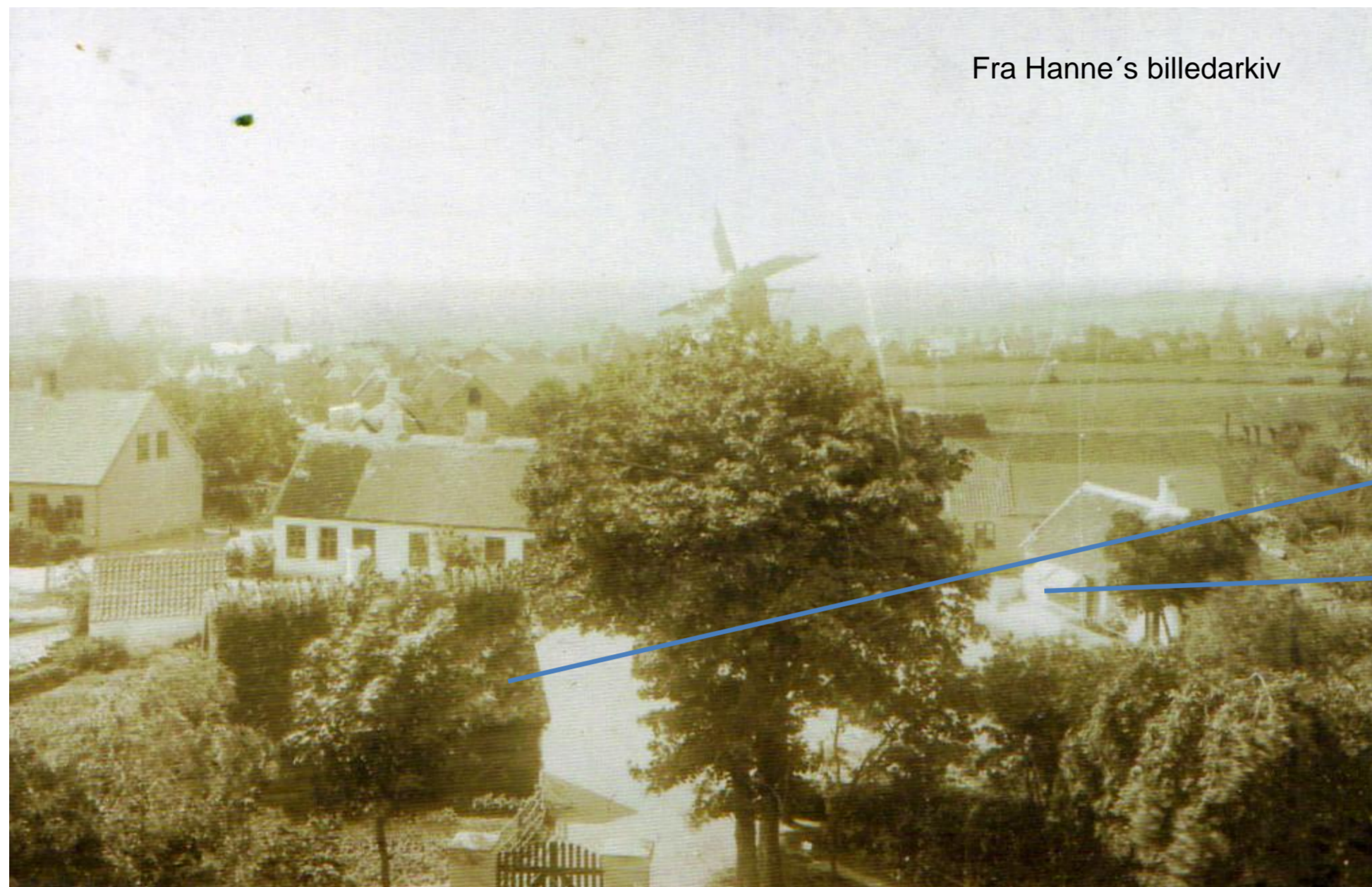
Stine og Jenny sidder foran en brændestak, som stod i gården til Forsamlingshuset. Der var tidligere en have foran forsamlingshuset, hvor nu det hele er del af kirketorv/parkeringsplads. Der var også et ishus, først ved Kirkeladen, senere flyttet ned til vejen ved siden af 2 hvide søjler, der formede indgangen til forsamlingshusets gård.

Hans og Stine måtte være sparsommelige: "*..... Efterhånden som der kom huller i Stines sutsko blev de omviklet med klude*" ... "*Når Stine fik gæster hentede hun en høne hos Jenny på Lindholm, så hun kunne koge suppe!..*". Stine elskede pelargonier. "*..når Stine var færdig med sine gøremål i sit meget lille køkken satte hun sig op i vindueskarmen ved siden af pelargonierne og betragtede livet på kirkepladsen*".... Stine var velorienteret vedr. folks færden og gøremål: "*..Søren omme på Toften tjærede sine strømper om vinteren for at beskytte sig mod kulden*"...

Da Hans og Stine havde guldbrillup blev samlet ind i sognet til gave. -

Matrikelkort fra omkr. 1875 med fokus på kirkepladsen som fremstår som en ret stor plads (se tidligere). Man ser matr. 42a og matr. 42b (vest for og lige udenfor kirkemuren og skråt overfor Kirkeladen). Der har altså, foruden Kirkeladen, ligget en anden bygning. Her boede, i 1911 og 1921, en skomager familie Frederik Vilhelm Nielsen, bestående af ialt 4 personer (flyttede senere til hus ved Dyssegårdsvej, hvor Otto Hansen senere boede). Tidligere, 1901, boede på samme matrikel Maren Pedersen med sin datter og datters datter

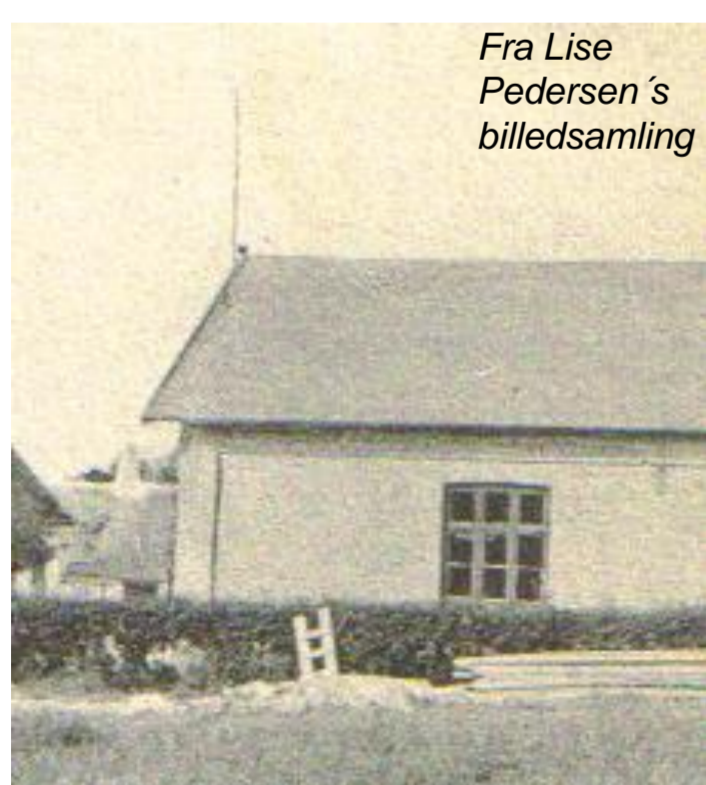
Fra Hanne's billedarkiv

Et sjældent billede fra omkr. år 1900 taget fra kirketårnet mod vest. Man ser huset på kirkepladsen (matr. 42), foran ligger forskolen, hvis nordside blev revet ned 1953. Man får også et indtryk af hele gadepladsen og kan skimte en af de hvide søjler, der dannede indgang til forsamlingshusets gård. Th i billedet ses bygningen hvor Ole Rasmussen havde forretning med sko, trikotage og metervarer (man kan se en markise). I baggrunden bl.a. møllen ved Bagergården

Ole Rasmussens forretning blev overtaget af datteren Jenny, gm Peter Nielsen. Her blev også senere etableret en telefoncentral. Ole R.'s skoforretningen (i en udbygning bag ved centralen) blev overtaget af sønnen, Ejner, der havde barbersalon og var skomager. Han byggede rødstensvillaen ved siden af som stadig eksisterer medens bygningen med centralen er revet ned

Fra Mari's billedsamling

Fra Lise Pedersen's billedsamling

Fra Jørn Ellevang's billedsamling

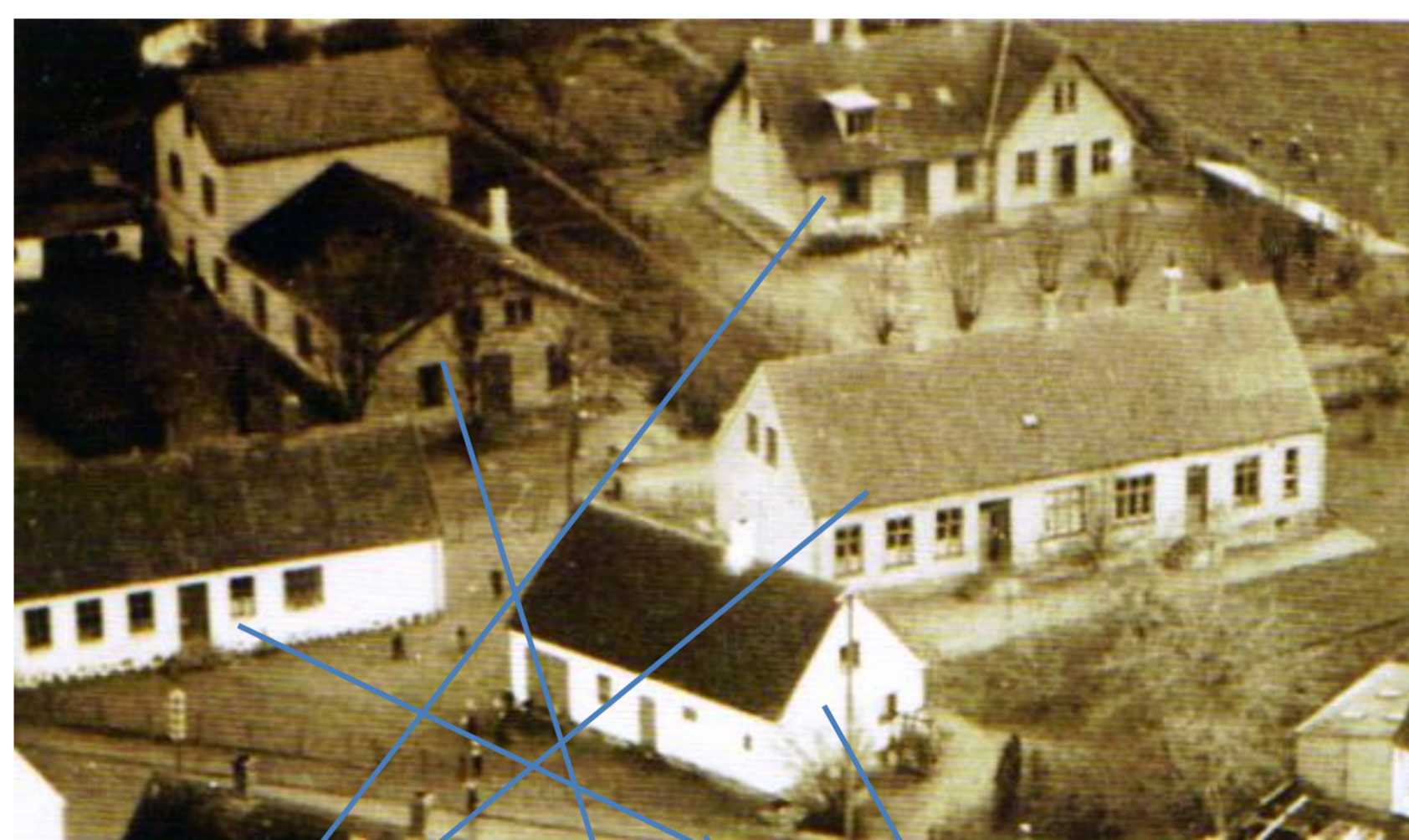
Langs med kirkepladsen ligger også Forsamlingshuset, som blev bygget 1888. Tv. et billede fra før år 1900, i midten et billede fra ca 1948 og th som huset nogenlunde ser ud idag

På gadepladsen/kirkepladsen, langs vejen, var tidligere opstillet en del store sten, én for hver gård, her legede børnene ofte... "hvorfor disse sten er blevet fjernet forstår jeg ikke"... .

Mellem kirkeladen og forsamlingshuset fører en vej op til Lindholm. Lindholm er en af de få gårde i Ørslev, der aldrig er udflyttet. Herfra kommer også Mari, som sammen med sin mand Holger overtog gården efter Jenny, Mari's moder, der var gift med Peder Olsen, som døde ung. Ved udformning af Historien om Ørslev har Mari bidraget med mange oplysninger

Omkring gadepladsen mod vest (langs nuværende Rynkebjergvej) lå den gamle forskole fra omkr. 1850 og Rytterskolen fra omkring 1723. Begge disse bygninger er nu borte, der er etableret en mindre parkeringsplads og en rundkørsel. På hjørnet, langs nuværende Ørslevvej og Rørkærvej lå/ligger også huset hvor karetmager Schmidt havde sit hjem og værksted

Billede fra før år 1900. Ovenfor tv den bygning, hvor der nu er specialskole. Tidligere var her alm. skole og bolig til førstelæreren. Næste bygning er gavlen af Rytterskolen. Derefter kommer "Madkassen", der var forskole og også rummede lærerlejlighed.

Billede fra omkr. 1940 med forskole, Rytterskole, skolebygninger og forsamlingshus

Tv. Billede fra omkr. Krigens slutning og før alting blev motoriseret. ..." *...Møllebakken var ganske stejl før den blev gravet af, og blev meget benyttet som kælkebakke. Kom der en kane blev der råbt: må vi sjippe med...". ...* om vinteren ringede skolen nogen gang til gårdene og spurgte om de ville stille med en kane for at gi' børnene en tur...". I baggrunden "Madkassen", efter den var blevet "forkortet", og Rytterskolen

Tv billede fra omkr 1954. I baggrunden karetmager Schmidts hus og værksted, i forgrunden "madkassen" efter at en del af bygningen var revet ned for at give mere vejplads. I sine senere år blev "Madkassen" bl.a brugt som konfirmandstue, som mødelokale for FDF. I husets lejlighed boede bla Jens Peter Sørensen, som havde været vejmand